

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ
z dniamarca 2020 r.
w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania za 2019 rok z realizacji
zadań z zakresu wspierania rodziny wraz ze wskazaniem potrzeb

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 poz. 506 ze zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.)

Rada Miejska w Izbicy Kujawskiej
uchwała, co następuje

- § 1. Przyjmuje się roczne sprawozdanie za 2019 rok z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadań, , stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Izbicy Kujawskiej .
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ

mgr Marek Dorabiała

Tomasz Mirowski
Radca Prawny Tr(W) 257

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2019

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawią się problemy, poprzez poprawę sytuacji dziecka i rodziny, systematyczną pracę na rzecz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa rodziny, ograniczania patologii społecznych, minimalizowania negatywnych zachowań, podnoszenie oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka w ramach swoich kompetencji.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oprócz zadań nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego określa całokształt zadań administracji publicznej z zakresu wspierania rodziny.

Rada Miejska w Izbicy Kujawskiej Uchwałą Nr XXX/180/17 z dnia 30.03.2017r. przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.

Celem głównym Programu było: Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Określono 4 cele szczegółowe, które dotyczą:

- 1) Zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny
- 2) Zapobiegania powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących
- 3) Zapobiegania niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży
- 4) Wspierania interdyscyplinarnego rodzin, dzieci i młodzieży

Koordynatorem programu był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Cel ten realizowano przez pomoc finansową, usługową i rzeczową.

W roku 2019 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 814 osób z 311 rodzin. Pomocą objęto 42 rodziny (166 osób), w których miała miejsce bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, tj. 30 rodzin niepełnych i 12 rodzin wielodzietnych.

Najczęstszą formą pomocy były zasiłki okresowe oraz zasiłki celowe w szczególności na zakup opału, odzieży, leków i żywności. Wszystkie chętne dzieci, wymagające pomocy w postaci zakupu obiadów, korzystały z tej formy wsparcia. Pomocą objęto 140 dzieci.

Dla 3 dzieci z zaburzeniami psychicznymi zapewniono specjalistyczne usługi opiekuńcze poprzez zatrudnienie w ramach umowy zlecenia pedagoga specjalnego, logopedy i rehabilitanta.

Ośrodek pomocy społecznej realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci Rodzina 500+. Pomocą objęto 1171 dzieci z 784 rodzin.

Z programu „Dobry Start” wypłacono świadczenie jednorazowe 300 zł. dla 982 uczniów.

Natomiast 593 rodziny pobierały świadczenia rodzinne wraz z dodatkami, a 85 dzieci otrzymało świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W ramach Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny wydano 112 kart dla rodzin z dziećmi i 156 kart dla rodziców, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – dzisiaj już dorosłe.

W ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, pomocą objęto 301 osób ze 100 rodzin, które nieodpłatnie otrzymały artykuły żywnościowe.

W gminie świadczona była także pomoc materialna dla uczniów w formie stypendiów socjalnych na zakup podręczników i przyborów szkolnych.

Rodziny mogły korzystać ze wsparcia w formie dodatków mieszkaniowych.

Do zadań własnych gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Pobyt dziecka współfinansowany w rodzinnym domu dziecka albo w pieczy zastępczej przez gminę wynosi:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim i następnych latach pobytu dziecka

Zgodnie z powyższymi założeniami nasza gmina współfinansowała:

- pobyt 4 dzieci w rodzinie zastępczej na kwotę 9.670zł.
- pobyt 4 dzieci w rodzinnym domu dziecka na kwotę 35.090zł.
- pobyt 1 dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na kwotę 17.571zł.

Wsparcie rodzin z osobami niepełnosprawnymi to jeden z priorytetów w pomocy społecznej. Stąd też podejmowane były działania ustawowe mające na celu poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami, w tym umożliwienie im rehabilitacji nie tylko zdrowotnej, ale również społecznej i zawodowej. W tym celu :

- ✓ W programie rządowym „Rodzina 500+”, podniesiono kryterium dochodowe do 1200zł uprawniające do otrzymania tego świadczenia w rodzinach wychowujących dziecko niepełnosprawne.
- ✓ Istniała możliwość skorzystania z Programu „Za życiem” obejmującego m.in.: zapewnienie wszechstronnej opieki nad kobietą i dzieckiem w czasie ciąży i po porodzie, pomoc w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, dostęp do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, a także specjalistyczne poradnictwo i pomoc asystenta rodziny.
- ✓ W rodzinach, w których wychowywana jest więcej niż jedna osoba niepełnosprawna, więcej niż jeden opiekun mógł pobierać świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną. W praktyce oznacza to, że jeśli w jednej rodzinie jest np. dwoje dzieci niepełnosprawnych, każdy z rodziców może otrzymywać świadczenie pielęgnacyjne z tytułu zakończenia aktywności zawodowej spowodowanej koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.
- ✓ W ramach PFRON istniała możliwość dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego czy likwidacji barier architektonicznych.

Ponadto OPS współpracuje z Fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

OPS monitorował sytuację zdrowotną rodzin zwłaszcza dzieci i młodzieży poprzez przeprowadzanie przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych oraz osobiste kontakty asystenta rodziny z rodzinami. Na bieżąco współpracuje ze służbą zdrowia.

Uzyskaniem przez dzieci i młodzież jak najlepszego wykształcenia i rozwoju, promowaniem zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, troski o środowisko naturalne w szczególności zajmują się placówki oświatowe z terenu gminy poprzez realizację różnych programów.

W 2019 r. w gminie funkcjonowały: 1 przedszkole; 3 szkoły podstawowe; zespół szkół w tym: 1 liceum ogólnokształcące; 1 liceum ogólnokształcące dla dorosłych; Branżowa Szkoła I i II stopnia (wielozawodowa).

Podobnie, jak w poprzednich latach w szkołach funkcjonowały świetlice, w których dzieci miały możliwość skorzystania z pomocy w odrabianiu lekcji oraz w nauce, udziału w zajęciach edukacyjnych, terapeutycznych.

Placówki oświatowe zapewniały uczniom udział w zajęciach wyrównujących szanse: zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne, indywidualne zajęcia dydaktyczno -wyrównawcze, pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Dzieciom niepełnosprawnym zapewniono dostępność kształcenia poprzez: zatrudnienie specjalistów, organizację zajęć, likwidację barier architektonicznych.

W ramach zwiększenia dostępności kształcenia uczniowie niepełnosprawni mieli możliwość korzystania z transportu do szkół organizowanego przez gminę.

2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

W celu zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych asystent rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Polegało to na wizytach pracowników ops w środowiskach tych rodzin, prowadzeniu wywiadów środowiskowych, sporządzaniu notatek służbowych.

Ponadto pracownicy ops na bieżąco współpracowali z pedagogami szkolnymi, pracownikami służb zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, którzy mają kontakt z rodziną i wspólnie mogą pomóc.

Na terenie gminy Izbica Kujawska funkcjonuje Punkt Informacyjno- Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 13 - 17. W punkcie konsultacyjnym w każdy poniedziałek od godz. 14 do 19 pełni dyżur psycholog, który pomaga osobom i rodzinom uzależnionym zwłaszcza, w których występuje przemoc, zagrożonym wykluczeniem społecznym i borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.

Terapeuta uzależnień pełni dyżur 2 razy w miesiącu w soboty w godzinach od 9-12.

W siedzibie Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej w każdy czwartek i piątek pełni dyżur radca prawny, który udziela pomocy prawnej między innymi w zakresie prawa rodzinnego.

Rodziny mogą korzystać z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubrańcu, w której prowadzone są działania wspierające rodzinę takie jak:

- szkoła dla rodziców- trening umiejętności wychowawczych dla rodziców
- zajęcia socjoterapeutyczne
- zajęcia psychomotoryczne
- zajęcia wspierające rozwój małego dziecka
- zajęcia logopedyczne z elementami integracji sensorycznej

Jednym z istotnych zadań w pracy z rodziną wyszczególnia się wsparcie środowiska tzn. sąsiadów, rodzin zaprzyjaźnionych, tzw. rodziny wspierające.

Gmina Izbica Kujawska nie podejmowała działań mających na celu tworzenie warunków sprzyjających organizacji rodzin wspierających. Rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze nie sygnalizowały takiej potrzeby. W pierwszej kolejności wsparcie takie zapewniali członkowie rodzin, tj. dziadkowie, babcie czy rodzeństwo.

3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży

Rodziny posiadające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej w stosunku do swoich dzieci potrzebują pomocy w zakresie organizowania tym dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych czy zaburzeń zachowania.

Pomocną w zapobieganiu niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży byłaby placówka wsparcia dziennego m.in. świetlica środowiskowa.

Na terenie gminy Izbica Kujawska nie funkcjonowała w 2019r. taka placówka. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w gminie była realizowana poprzez pobyt dzieci w świetlicach szkolnych. Organizowane były również zajęcia w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury dla dzieci w czasie wolnym od zajęć szkolnych, imprezy okolicznościowe.

Placówki oświatowe prowadziły działalność profilaktyczną i edukacyjną. Organizowały: uroczystości przedszkolne, szkolne, imprezy środowiskowe, służące wzmocnieniu więzi rodzinnych tj. festyn rodzinny, jasełka dla rodziców, spotkania z babkami i dziadkami, Wigilię szkolną, Walentynki czy różnego rodzaju wycieczki.

Następowała systematyczna współpraca z rodzicami poprzez min. informowanie o postępach dzieci o ich kłopotach i problemach, ustalanie wspólnego frontu oddziaływań wychowawczych, organizowanie konsultacji indywidualnych, zapewnienie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

4. Wspieranie interdyscyplinarne rodzin, dzieci i młodzieży

Rodzina przeżywająca trudności miała zapewnione wsparcie i pomoc asystenta rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci.

Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie oraz całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami.

Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodzin objętych opieką.

W celu usprawnienia funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym oraz rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, asystent rodziny:

- dbał o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin a mianowicie : mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych.
- pomagał w rozwiązaniu problemów psychologicznych klientów tj. emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupach rówieśniczych, a w razie potrzeby kierował ich na odpowiednią terapię.
- wspierał swoich klientów w podejmowaniu aktywności społecznej.
- łagodził konflikty z sąsiadami i rodziną.
- motywował do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomagał w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, wspierał w przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce.
- zachęcał bezrobotnych do podjęcia pracy i wspierał w pierwszych miesiącach zatrudnienia.
- współpracował z rodziną zastępczą i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu oraz z sądem.

W niektórych przypadkach nie ma u rodziców woli zmiany sposobu życia. Dzieje się tak w szczególności w tych rodzinach, gdzie dominującym problemem jest alkoholizm. Brak chęci podjęcia leczenia uzależnienia czy zaniedbywanie potrzeb dzieci, staje się przyczyną ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej.

Również na terenie naszej gminy było widoczne zjawisko niechęci współpracy rodzin z pracownikami ośrodka pomocy społecznej oraz szkoły w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.

W takich przypadkach wystąpiła potrzeba skierowania sprawy do sądu.

W roku sprawozdawczym pracę w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej kontynuował jeden asystent rodziny zatrudniony na pełen etat. Koszt wydatków poniesionych na realizację tego zadania wyniósł 38.303,11 , z tego kwota 16.225,99 zł. stanowiła środki dofinansowane w ramach „Programu asystent rodzin i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”

Asystent rodziny wsparciem objął 10 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (w tym 25 dzieci). Zakończył pracę z 2 rodzinami. W jednym przypadku ze względu na zmianę miejsca zamieszkania rodziny, w drugim ze względu na brak współpracy tej rodziny. Sprawa została skierowana do sądu rodzinnego.

Jednym z zadań gminy wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest tworzenie asystentom rodziny możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych w celu przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu oraz zachowania i wzmocnienia kompetencji zawodowych tej grupy zawodowej. W 2019r. asystent rodziny ukończył szkolenie:

- Rola asystenta rodziny i jego zadania w świetle nowelizacji ustawy
- Kompetentny asystent rodziny- wyzwania, potrzeby i standardy pracy
- Skuteczna działalność pomocowa – praktyka działania KRPA, ZI i Grup roboczych
- Komunikacja i praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi, osobowości i z niepełnosprawnością intelektualną.

Szczególną troską i opieką objęte zostały rodziny doświadczające przemocy. Powołany przez Burmistrza Izbicy Kujawskiej Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie podejmowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, którzy łączą swoją wiedzę i umiejętności w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy i pomocy rodzinom dotkniętym tym zjawiskiem.

W 2019r. zostało założonych 13 Niebieskich Kart w 11 rodzinach. Powołano 11 grup roboczych, które podczas spotkań z osobami doznającymi przemocy i sprawcami przemocy opracowują i realizują szczegółowy plan pomocy rodzinie. Grupy objęły pomocą 39 osób, w tym 14 dzieci.

Podsumowanie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019, podobnie jak w poprzednim roku, jest jednocześnie sprawozdaniem z wykonania zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należy przy tym podkreślić, że 2019 r. był ostatnim rokiem realizacji ww. Programu.

Analiza danych zebranych w niniejszym opracowaniu pozwala stwierdzić, iż większość zaplanowanych w nim działań została zrealizowana.

W 3 letnim okresie trwania Programu objęto asystą łącznie 15 rodzin, z którymi pracę prowadził 1 asystent rodziny.

Znaczna część dotychczas podejmowanych działań wymaga kontynuowania, dlatego są one zawarte również w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2020-2022.

Skuteczność ich realizacji, będzie możliwa wyłącznie przy interdyscyplinarnej współpracy wszystkich instytucji oraz organizacji realizujących zadania na rzecz dzieci i rodzin z terenu gminy Izbica Kujawska.

Jak wynika z powyższego zestawienia, rodziny z dziećmi mogą liczyć na znaczące wsparcie finansowe ze strony gminy, dzięki czemu mają możliwość zaspokojenia najważniejszych potrzeb dzieci, w tym: bytowych, edukacyjnych oraz związanych z rozwojem zainteresowań i wypoczynkiem.

Dla prawidłowej realizacji Programu nałożonego ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej konieczne jest :

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka oraz z pobytem dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo- wychowawczej
2. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z dalszym zatrudnianiem asystenta rodziny
3. Zwiększenie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych asystenta rodziny m.in. poprzez udział w szkoleniach, konferencjach
4. Dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Wypracowanie skuteczniejszych działań głównie pomiędzy szkołą, policją, sądem i ops.
5. Podjęcie trudu tworzenia placówek wsparcia dziennego, tj. świetlice, koła zainteresowań, ogniska wychowawcze

Konieczne jest aby wszystkie instytucje i organizacje, które mają w swych zadaniach pracę z rodziną podejmowały inicjatywę zintegrowanych i całościowych działań na rzecz dzieci i ich rodziców, co przyczyni się do wzrostu skuteczności w udzielaniu pomocy rodzinom posiadającym trudności opiekuńczo – wychowawcze.

BURMISTRZ

mgr Marek Dorabiała

Izbica Kujawska dnia 11.03.2020r.

Uzasadnienie

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy - zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym - przyjmowanie sprawozdań z działalności burmistrza.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2001 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Ww. potrzeby stanowią w myśl art. 179 ust. 2 ustawy, podstawę do uchwalenia przez radę gminy gminnych programów wspierania rodziny.

W uchwale przedstawiono sprawozdanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej z realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny za ubiegły rok.

Określono także potrzeby w zakresie wspierania rodziny na 2020r.

Mając powyższe na uwadze, wywołanie uchwały jest uzasadnione.

BURMISTRZ

mgr Marek Dorabiata